

1. Šta je budizam?

*“Ne verujte mojim rečima samo zato što ih je Buda izgovorio
već ih dobro preispitajte. Budite sami sebi svetlo.”
Buda Šakjamuni¹*

Ove Budine reči jasno izdvajaju budizam od onog što uobičajeno nazivamo religijom i pokazuje da je budizam praktičan pristup, namenjen stvarnom životu.
Upitan zbog čega i čemu podučava druge,
Buda je odgovorio:

*«Prenosim Učenje jer vi i sva ostala bića tragate za srećom, pokušavajući da
izbegnete patnju. Ja vam otkrivam stvari kakve jesu».*

Budino učenje je tokom prvih 1500. godina postojalo u Indiji nazivano Darma, a u narednih 1000. godina na Tibetu, ime mu je bilo Čo. I jedni i drugo znači «stvari kakve jesu». Razumevanje «stvari kakve jesu» predstavlja ključ ostvarenja sveskolike sreće. On svakome otvara mogućnost da izbegne patnju i uplovi u stanje narastajućeg blaženstva i da pri tom ka oslobođenju i prosvetljenju usmerava i druge.

U V. veku p.n.e. na teritoriji današnjeg Nepala javlja se novi religiozni pravac. Guatama Sidarta, kojega su sledbenici nazvali Buda (Prosvećeni), bio je nosilac novih pogleda koji su sadržani u poruci da čovek može da bira između dva životna puta: povesti se sa željama srca i prepustiti se zemaljskim iskušenjima, ili živeti bez osećanja i radosti.²

Buda je rođen u kraljevskoj porodici. Mladi princ je do svoje 29. godine, uživajući izuzetne privilegije, znao samo za radost – da bi, kada je po prvi put napustio palatu, njegov svet bio «iz temelja» uzdrman. Tokom tri dana, naišao je, prvo na bolesnog čoveka, zatim na starca i na mrtvacu, na kraju. Shvatanje o neizbežnosti, starosti, bolesti i smrti duboko ga je potreslo: video je samo prolazne stvari – ničeg trajnog nigde nije bilo. Sledećeg jutra prošao je pored jogija urojenog u meditaciju.... i umovi su im se sreli. Nadahnut ovim princ je napustio dom i porodicu – lutao je zemlju u potrazi za učenjima koji omogućavaju prevazilaženje smrti i patnje. Najbolji učitelji tog vremena su mu

---

¹ Citat iz knjige « Četiri osnovne prakse tibetanskog budizma» Lama Ole Nidela

² Priručnik « OOOdgovori mladima i roditeljima» Mile Dogandžić str. 58.

prenosili učenja, ali ga nijedno od njih nije moglo dovesti do konačnog ostvarenja.

Nakon šest godina meditacije, on je, na mestu koje se i danas zove Bodgaja, seo ispod drveta čvrsto odlučivši da se neće pomeriti dok ne postigne svoj cilj... i nakon nedelju dana, na svoj 35-ti rođendan, spoznao je pravu prirodu uma: postao je Buda – Probuđeni. Prosvetljenje je rastopilo poslednje velove koje zaklanjaju um – prostor i energija, u njima i izvan njega, slili su se u jedno – i postao je vanvremena, sveznajuća svesnost. Svakim atomom svoga tela sve je znao i bio je sve. Narednih 45. godina Buda je hiljade nadarenih učenika podučavao metodama za postizanje prosvetljenja. Pet upustava budizma, od kojih su četiri identična hrišćanskim. To su:

- 1. NE UBIJ**
- 2. NE KRADI**
- 3. NE VRŠI PRELJUBU**
- 4. NE LAŽI**
- 5. NE UZIMAJ ALKOHOL³.**

Ukazujući šta postoji apsolutno a šta je uslovljeno, Buda je podučavao metode pomoću kojih je moguće ostvariti puno prosvetljenje. Pokazivo je svojim učenicima kako da sve životne situacije koriste kao korake ka prosvetljenju i davao učenja koje vode ka trajnoj, najvišoj radosti. Podsticao je učenike da budu nezavisni i kritični, da sami pažljivo ispitaju da li su učenjasputana dogmama i slepom verom ili su istinski oslobađajuća.

Budistički metodi meditacije mogu pokrenuti moćne unutrašnje promene – kroz iskustvo prostora rađaju se neustrašivost, spontana radost i aktivno saosećanje a život poprima narastajuće bogastvo i smisao.

Karma

U budizmu reč karma ne znači «sudbina» već «delo» ili «uzrok i posledica». Najjednostavnije rečeno, svaka aktivnost pozitivna ili negativna, ostavlja utiske u umu. Pošto sadržaji umova uslovljavaju način na koji doživljavamo svet, negativni utisci neizbežno vode budućoj patnji. Tako svojim mislima, rečima i delima sejemo seme budućih iskustava. Prema tome, u našim je rukama moć da primenjujući ovo shvatanje, promenimo svoje živote. Ako ne izaberemo da radimo sa svojim umom nećemo imati nikakvu kontrolu i jednostavno ćemo biti žrtve sopstvenih dela.

Meditacija

U budizmu meditacija predstavlja «nenaporno ostajanje u onome što jesi». Tokom meditiranja Buda je otkrio četiri temeljne istine, koke su temelj budističke filozofije:

---

³ www.znanje.org

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **[SEMINARSKI](#)**, **[DIPLOMSKI](#)** ILI **[MATURSKI](#)** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **[GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#)** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **[BAZI](#)** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD NA LINKU **[IZRADA RADOVA](#)**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **[FORUMU](#)** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com